SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

8.9.2020

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Asia: K 1/2020 vp Hallituksen vuosikertomus 2019; eduskunnan hyväksymät lausumat työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa koskevin osin

Tasa-arvoselonteko
VNS7/2010-EK51/2010vp

Eduskunta edellyttää, että
4. turvakotipaikkojen määrä ja alueellinen kattavuus nostetaan Euroopan neuvoston suositusten mukaiselle tasolle ja huolehditaan palvelujen saatavuudesta kaikille turvaa tarvitseville; rahoituksen jatkumisesta myös vuoden 2012 jälkeen

Turvakotilaki[1] tuli voimaan vuoden 2015 alusta, ja sen myötä turvakotipalvelujen valtakunnallinen kilpailutus ja koordinointi ovat nyt THL:n vastuulla. THL myöntää palveluntuottajille valtion varoista korvausta turvakotipalvelusta. Lisäksi se vastaa valtakunnallisesti turvakotien ohjauksesta ja kehittämisestä. Turvakotiverkostoa halutaan ensisijaisesti vahvistaa alueilla, joilta palvelut puuttuvat kokonaan sekä alueilla, joissa palvelua ei ole tarpeeseen ja asukasmäärään suhteutettuna hyvin saatavilla. Vaikka turvakotien määrää on pystytty viime vuosina lisäämään huomattavasti, emme ole vielä siinä tilanteessa, että meillä olisi tarpeeseen nähden riittävästi helposti saavutettavia turvakoteja. Turvakotiverkoston kapasiteettia tullaan siis edelleen kasvattamaan.

Vuoden 2020 helmikuussa avattiin Keravalle (Paasikiven nuorisokylän säätiö) turvakoti, johon tuli seitsemän perhepaikkaa. Lisäksi Ouluun myönnettiin 2 lisäpaikkaa, joten turvakotien paikkamäärä 29 turvakodissa on nyt 211 perhepaikkaa. Turvakotien rahoitusta on nostettu asteittain vuosittain 2-3 milj. eurolla tämän vuoden 22,55 milj. euroon. Parhaillaan THL:llä on menossa haku uusille turvakodeille ja harvaan asutuille aluille tarkoitetuille etäturvakodeille. Turvakodin etäyksikkö on yksittäinen asiakaspaikka tai yksittäisiä asiakaspaikkoja, jotka on sijoitettu toiminnassa olevan, ympärivuorokautisen sosiaali- tai terveyspalvelun yhteyteen. Etäyksikkö ja sen keskusturvakoti tuottavat yhdessä etäyksikön turvakotipalvelun hyödyntäen muun muassa etäyhteyspalveluja.

Istanbulin sopimus[2] edellyttää, että tarjolla on *riittävästi* turvakotipaikkoja. Arvioitaessa turvakotipaikkojen riittävää määrää tulee huomioida koko turvakotiverkoston paikkamäärä, tilanpuutteen takia muualle ohjattujen asiakkaiden määrä ja alueelliset erot eri puolilla Suomea. THL seuraa ja arvioi, mikä olisi riittävä turvakotipaikkojen määrä Suomessa. Turvakodit tarjoavat välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvattua asumista sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta. Palvelua tarjotaan ensisijaisesti lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokeneille henkilöille sukupuolesta riippumatta ja heidän perheilleen.

Turvakoteihin hakeutumisen kynnys on madaltunut, kun tietoisuus palveluista lisääntynyt ja palvelujen saatavuus on parantunut. Kun vuonna 2015 turvakodeista haki turvaa ja apua noin 3000 asiakasta, vuonna 2019 asiakasmäärä oli 5 354 asiakasta, joista lapsia vajaa puolet. Asumispäiviä turvakodeissa kertyi yli 92 000. Tällä hetkellä Suomen jokaisessa maakunnassa on vähintään yksi turvakoti, samoin kaikissa Suomen kymmenessä suurimmassa kaupungissa on vähintään yksi turvakoti.

[1] Laki valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle (1354/2014).
[2] 23 artikla *Turvakodit. Osapuolet toteuttavat tarvittavat lainsäädäntö- tai muut toimet säätääkseen asianmukaisten, helposti saavutettavien turvakotien perustamisesta riittävässä määrin, jotta uhreille, erityisesti naisille ja heidän lapsilleen, voidaan tarjota turvallinen majoitus ja heitä voidaan auttaa ennakoivasti.*

Turvakotiverkoston kyky tuottaa palveluja on säilynyt koko korona-ajan hyvänä. Turvakotiverkoston turvakodeissa on vuoden jokaisena päivänä vapaana paikkoja, mihin asiakas voidaan ohjata.

Neuvotteleva virkamies

Pirjo Lillsunde